

לאמיתה של תורה

מתוך כנס רבנן ותלמידיהון
לכבודה של תורה

ישיבת ניר

קרית ארבע - חברון

ט"ז אדר א' תשע"א

כנס לאמיתה של תורה' אורגן ע"י:
תנועת 'בני ישיבות' |
בראשות הרב דוד חי הכהן

קוממיות
רחוב זכורה לישראל יהודים

לקבלת חוברת זו והפצתה ניתן לפנות לקרן להוצאת כתבי מו"ר
הגר"ד ליאור שליט"א, טל': 050-3460205 (מתניה)

הקלדה: ר' אריאל שטראוס
עיצוב: צחי קנטור, יצחק למפרט
עריכה: אריאל יוסף פריימן

תודתנו נתונה לר' ראובן גרוס ור' שלמי רוזנטל שהיו לנו לעזר רב בעצה
ובמעש, וכן לשאר המסייעים בהוצאת החוברת, בהם:
ר' רחמים עמרני, ר' שאול עבדיאל, ר' משה ישר ור' ישראל ליאור.
יתברכו כולם ממקור הברכות.

תוכן עניינים

- 4 בפתח החוברת
לתקן את השורש!
- 5 הרב דוב ליאור
לכבודה של תורה ולומדיה
- 10 הרב זלמן ברוך מלמד
לכבודה של תורה וארץ ישראל
- 13 הרב אליעזר ולדמן
שני כוחות מתאבקים כעת במחננו
- 16 הרב אליקים לבנון
כבוד התורה ונושאייה יסוד לימוד התורה והוא
עמוד הימני של מדינת ישראל / הרב דוד חי הכהן 19
"בצרונה ושכלולה של עצמת עצמאותה האמתית
של הרבנות" / הרב חיים ירוחם סמוטריץ' 23
"תורה יבקשו מפיהו"
הרב יהושע מרדכי שמידט 27
נספח – מכתב מרן הרצי"ה קוק זצ"ל 31

בפתח החוברת

"משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע..." (אבות א, א). מאז ועד היום, מדור לדור, עוברת התורה ע"י רבותינו, מנהיגי הדור, במסורת מרב לתלמיד ומאב לבן. "וחיי עולם נטע בתוכנו-היא תורה שבע"פ". (טור סי' קלט) תורה נצחית. תורת אמת אשר לא תהא מוחלפת. לצערנו, ישנם חלושי דעת ואמונה בעמנו המנסים להכפיף את התורה ואת נושאה תחת חוקי בשר ודם.

לפני מספר חודשים, הוזמן מרן הגאון הרב דוב ליאור שליט"א, מגדולי פוסקי דורנו, לחקירה ביחידה לחקירת פשעים חמורים בינ"ל בעקבות הסכמה שנתן לספר 'תורת המלך' הון בהלכות מלחמה. צעד זה גרר אחריו תגובה חריפה מכל שכבות הציבור, ובמיוחד מרבנן ותלמידיהון שנקבצו ובאו למחות על ביזוי כבוד התורה. בחוברת זו, מובאים הדברים כפי שנאמרו ע"י הרבנים שליט"א בכנס שהתקיים בחודש אדר בהיכל הישיבה הקדושה בקרית ארבע. תודתנו נתונה לחברי תנועת "קוממיות" ולשאר השותפים בארגון הכנס.

בע"ה, רועי ישראל, ראשי הדור ומעתיקי השמועה, לא יחתו מפני כל וימשיכו להביע דעת תורה ללא מורא ובמהרה יקום בנו הכתוב: "וְאֲשִׁיבָה שִׁפְטֶיךָ כְּבָרָאשְׁנָה וְיַעֲצִיךָ כְּבַתְּחִלָּה" (ישעיהו א, כו).

המערכת

לתקן את השורש!

הרב דוב ליאור

רב העיר קרית ארבע – חברון וראש ישיבת 'ניר'

אני רוצה לקדם בברכת 'ברוכים הבאים' את כל בני הישיבות היקרים שבאו ממרחבי ארצנו הקדושה, ובראשם כבוד עמיתי הרבנים, ראשי הישיבות, המחנכים את תלמידיהם לאורה של תורת אמת.

חז"ל אמרו במסכת יומא (עב:) שמי שזוכה התורה נעשית לו סם חיים, ומי שחלילה לא זוכה, אותה תורה יכולה להיהפך עבורו לסם המוות. אתם זוכים להתחנך אצל מורי הוראה, אצל אנשי תורה, הממשיכים את דרך החינוך של מרן הרב זצ"ל ובנו הרב צבי יהודה זצ"ל, שראו כבר לפני עשרות שנים את המהלכים האלוקיים של שיבת עם ישראל לארצו, תחיית האומה וארצה וכוונות חיי האומה לאור תורת ישראל.

אמנם הדברים אינם פשוטים, אך צריכים אנו להתבונן על האירועים המתרחשים בדורנו לאורה של תורה. הרב צבי יהודה תמיד היה אומר שאחת מהנפלאות הגדולות היא, שאחרי אלפיים שנות גלות זכינו לעצמאות מדינת ישראל בחלק ניכר מארצנו, וכפי שכתוב בספר אורות (אורות ישראל, לאומיות ישראל, ז) היא 'סוד כסא ד' בעולם' ואנו מאמינים שהיא ראשית צמיחת גאולתנו. וכן היה אומר שהמדינה שייכת לכל עם ישראל, אלו שיושבים בארץ ואלו שיושבים בגולה, היא שייכת לדור הזה והיא שייכת גם לדורות הבאים. לכן, הבעיה שלנו אינה עם המדינה עצמה אלא עם החולשות המתלוות, ועם אלה שמנהלים את המדינה עם הקטנות, עם ה'שטיבל'ך. אלו אנשים שניתקו את עצמם מהעבר וממורשת ישראל, ודגלו ב'התנתקות'.

ההתנתקות ממורשת ישראל הביאה בכנפיה התנתקות מהלאומיות והתנתקות מארץ ישראל. ע"כ אנחנו רואים היום שהתנהלות השלטון במדינה היא נגד צביונה היהודי - לא רק נגד ערכים תורניים, אלא נגד הצביון הלאומי של עם ישראל,¹ ואנו רואים היום שישנם כאלו שלהוטים להסגיר חבלי ארץ למחבלים.²

החולשות ביחס לארץ ישראל לא התחילו אתמול, אלא כבר לפני עשרות שנים, והרב צבי יהודה תמיד היה מוקיע את ההנהגה החולשתית של הממשלות שהיתה בנושא הזה.

אחרי מלחמת ששת הימים התחילה מחלת ה'דְבִּבְרָת': 'שטחים תמורת שלום'. מה זה 'שטחים'? וכי כבשנו את סעודיה?! הרי שחררנו את ארץ ישראל! מה שלא היה לנו כוח לעשות במלחמת השחרור, ההשגחה האלוקית נתנה לנו את הכח לעשות לאחר תשע עשרה שנה. זו השלמה של מלחמת השחרור. אנחנו צריכים לדעת שהשגחת ד' פועלת לטובת עם ישראל אלא שיש חולשות בתוכנו.

הרמח"ל, בהסתכלותו על המהלכים האלוקיים המתרחשים בעולם בכלל, ובעם ישראל בפרט - שכולם חותרים לגילוי ייחוד שם ד' בעולם - כותב ב'דעת תבונות' (פסקה קסו), שיבוא זמן, לפני הגילוי של האור הגדול, בו ימסר לרע שלטון ללא מיצרים. לא משום שאנחנו חייבים אלא שהשעה צריכה לכך, כדי שנראה לאחר מכן מה היה חסר לנו. אולי אנחנו כבר נמצאים בשלב הזה. ולא משום שאנו אשמים בזה (- ואין הכוונה שאנו לא צריכים לתקן! כל אדם בכל מצב צריך לתקן) אלא שאלו מהלכים אלוקיים כדי שאנשים יראו מה היה חסר להם. כמו שלפני עלות השחר יש התגברות של החושך כדי שאח"כ יעריכו את האור שמפציע במזרח.

לענייננו, שני תלמידי חכמים מיצהר פרסמו ספר בשם 'תורת המלך' על המעמד של עם ישראל ושל אינם יהודים ועל היחס בין ישראל לעמים. הלכות הקשורות לעם ישראל ולבני נוח. זהו ברור הלכתי המבוסס על המקורות התלמודיים והספרות שנכתבה במשך הדורות בנושא זה.

¹ להבדיל, ניכר בסעודיה שהיא מדינה מוסלמית. ולמרות שמי שלא שייך לאמונה שלהם - אינו יכול להיכנס לשם כלל - בכ"ז היא ידידה גדולה של המעצמה המערבית.

² אם הם היו אומרים 'אנו נאלצים בשביל השלום' המדומה או 'אנחנו חייבים' - אמנם לא היינו מסכימים איתם, אבל לפחות היה אפשר להבין אותם. אך הם עשו אידיאולוגיה מהחולשה הזו, שקשה להבין אותה בשכל אנושי.

הרב דוב ליאור

התבקשתי לתת הסכמה לספר. עיינתי בחלק ממנו, וראיתי שהמחברים ירדו לעומקם של דברים, וביררו את הנושא כדרכה של תורה, כפי שתלמידי חכמים אמיתיים מבררים נושא.

הרבנים אמרו מה היא דעת התורה, כפי שמחויב לעשות כל רב בישראל. מי שלא אומר מועל בשליחותו הציבורית! הוא נבחר להיות רב או ראש ישיבה וע"כ הוא צריך לדעת ולהגיד לתלמידים מהי האמת בעניינים אלו.³

חכמים דרשו על הפסוק: "וְכִי יִגַּף שׂוֹר אִישׁ אֶת שׂוֹר רֵעֵהוּ וַיָּמֹת" – 'ולא שור של נכרי'. דהיינו, ששור של ישראל שנגח שור של נכרי – פטור. הגמרא במסכת בבא קמא (לה.) מספרת שבאו הסרדיוטות של רומי וטענו כנגד חכמים על ההבחנה בין יהודי לגוי. זו הייתה סכנה לכלל ישראל! מוכיח מכאן ה'ים של שלמה⁴ שאם שואלים לחכמי ישראל דעת תורה אסור להם לשנות אפילו במקום סכנה. זו היא גישה של תורה!

יש רבנים שאמרו: "אנחנו אמנם מוחים נגד חקירת רבנים אבל אנחנו מסתייגים מהספר 'תורת המלך'". קודם כל, לשם מה הם היו צריכים להוסיף את הסיפא הזו? האם משהו ביקש מהם הסכמה לספר?! ושנית, בספר מופיעה הדרכה של תורה – שאסור לסכן חיילים במלחמה, רק כדי שלא יפגעו אזרחי אויב המכונים 'חפים מפשע'.⁵ אם משהו חושב שמה שכתוב שם לא נכון אבקש ממנו שיכתוב תשובה עם נימוקים הלכתיים מה הוא היסוד ההלכתי לכך שמותר לסכן יהודים בשביל למנוע פגיעה באזרחי אויב? על סמך מה הוא אומר את זה?! אולי הוא לוקח את זה מהעולם הנוצרי האילולי - הדת ה'רחמנית' הרצחנית הזאת האומרת: 'מי שנתן לך סטירה על לחי אחת תושיט לו את הלחי השנייה'. וכמובן, הם עצמם לא מקיימים את הטיפשות הזאת, את הפנאטיזם הזה – כשהאמריקאים הפגיזו באפגניסטן מקומות יישוב, וכי הם אמרו מראש למחבלים: 'אנחנו הולכים להפציץ אתכם?!' זו שטות שקיימת רק אצלנו, אצלם אין דבר כזה. זה נגד המוסר האנושי ונגד הטבע

³ לא שמענו, להבדיל, שחוקרים את אנשי האקדמיה שחברו לשונאי ישראל באירופה להכריז חרם אקדמי על ישראל. זו התנכלות נגד רבנים.

⁴ פרק רביעי סימן ט וז"ל: "שמעינן מהאי ברייתא, דאסור לשנות דברי תורה אף כי הסכנה וחייב למסור עצמו עליה... שמע מינה שמחויבים אנו למסור על קידוש השם ואם חס וחלילה ישנה הדין - הוה ככופר בתורה משה".

⁵ שאלו אותי אם אני דוגל בפגיעה בחפים מפשע. ענית שודאי לא! אסור לפגוע בחפים מפשע, ואני עומד מאחורי הדברים האלה, אבל הם לא חפים מפשע אלא מחפים על פושעים.

האנושי. בתורת ישראל יש רחמנות אמיתית, כמו ש'החינוך' (מצוה תכה ועוד) אומר שביעור הרשעות הקיימת בעולם היא תועלת לכלל האנושות.

אם כן, הרבנים אמרו את מה שהיו צריכים לומר, ולחקור אותם על כך זו פשוט התנכלות. שמעתי שיש כאלה שרוצים לחוקק חוק חסינות לרבנים. לעניות דעתי החוק לא יפתור את הבעיה. זו לא בעיה שאין חוק. הבעיה היא, שבעלי השליטה בפרקליטות וכו' ממציאיים עבירות 'מתחת לשלחן'. הלא זה גם כן בניגוד לחוק! אני חושב שמבקר המדינה היה צריך לחקור ולבדוק אם הפרקליטות לא חרגה מסמכותה כשאמרה שהרבנים צריכים להיחקר. הזמינו אותם לחקירה ביחידה לחקירת פשעים בין לאומיים. זו כנראה עבירה מאוד חמורה! אתם מבינים: זה לא 'סתם' מעילה בכספי ציבור, אלו 'פשעים חמורים'! רואים בעליל שזו התנכלות – שנובעת מרשעות או טיפשות או שניהם יחד. והם עוד מצפים שהרבנים ישתפו בזה פעולה. הרבנים אינם נגד המדינה, להיפך! הרבנים רוצים שהמדינה תתנהל לאורה של תורת ישראל.

התיקון בתחום הזה, צריך להיות בשורש, וזה נעשה ע"י החינוך שאתם זוכים לקבל אצל הרבנים היושבים פה. כאן גדל דור שמצמיח את המנהיגים הבאים של המדינה. בתחום הצבא, בתחום הכלכלה, בתחום המדעים ובשאר התחומים. אנשים בעלי יושר, אמינות, מסירות לעבודה. אנשים שלא קידומם האישי עומד בראש מאווייהם, אלא טובת כלל ישראל. עליכם לנצל כל יום לעלות במעלות התורה – בהלכה, באגדה ובכל מה שקשור להנהגת כלל ישראל ולהתבוננות על המהלכים האלוקיים המתרחשים בדור הזה. בשירת האיזנו (דברים לב, ז) כתוב: "זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם, בְּיַנּוּ שָׁנוֹת דָּר וְדָר". בספר 'חידושי הרי"ם' על התורה מבואר, שבכל דור ודור צריכים לראות מה ההשגחה האלוקית רוצה בדור הזה. לצערנו הרב, חוגים רחבים מתעלמים מההסתכלות על מה שקורה מסביב, הרי כל ספרי הנבואה שכתבו הנביאים לא באו לחדש מצוות, הם באו לפקוח עיניים לראות את המתרחש בעולם. הגמרא במסכת יומא (כט.) אומרת שפורים הוא הנס האחרון שניתן להיכתב. ולמרות שהיו גם אחר כך ניסים, רק "נבואה שהוצרכה לדורות נכתבה" (מגילה יד.) וזאת, כדי שאנחנו נתבונן ונדע איך משליכים את הדברים לדור שלנו. יש היום 'אידיאולוגיה' שלא לומדים תנ"ך או ספרי מדע האמונה של גדולי ישראל. כמו שבהלכה אף אחד לא יאמר שמספיק ללמוד גמרא בעיון אלא צריך ללמוד טור,

הרב דוב ליאור

ב"י, נו"כ וכו' כדי לדעת את ההלכה, כך גם בענייני אמונה, לא מספיק ללמוד גמרא אלא צריך גם ללמוד ספרים במדע האמונה. גדולי ההלכה היו גם גדולי מדע האמונה. (ראה לנתי"ב, "ליחס הנגלה והנסתר ביהדות" (עמ' תמ במהד' בית אל)) כמו רב סעדיה גאון, הרמב"ם ושאר גדולי ישראל, והם קבצו בספריהם מה היא הדעה הנכונה, מה היא השקפת היהדות ומה הם עיקרי האמונה שלנו. כל אחד חייב ללמוד נושאים אלו. מרן הרב זצ"ל, הוא זה שראה את המהלכים האלוקיים בדור שלנו והבין אותם, והרבנים היום מנחילים את זה לתלמידיהם.

באתם היום למחות על ביזוי כבודה של תורה, ומבואר בגמרא בשבועות (ל: ורש"י שם) שאע"פ שעדות צריכה להאמר בעמידה, כפי שלמדו חז"ל מהפסוק "וְעָמְדוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים" (דברים יט, יז), ת"ח מעיד בישיבה, משום שהגמרא דורשת על הכתוב "אֵת ד' אֱלֹקֶיךָ תִּירָא" (שם ו, יג) – 'לרבות תלמידי חכמים' (בבא קמא מא:). ו'עשה דכבוד תורה עדיף'.

אני מאוד מקווה שעצם בואכם לעיר האבות ינסוך בכם את העוז, את הגבורה ואת כושר העמידה מול כל הלחצים והחולשות שמתגלות בתוך עמנו. והלוואי שעם ישראל באמת יחזור בתשובה ולא ירחק היום ותפקחנה העיניים. אני מאחל לכל הבחורים: שיזכו לעלות במעלות התורה, ויה"ר שנזכה לראות בכם את ההנהגה של הדור הבא. עלו והצליחו.

לכבודה של תורה ולומדיה

הרב זלמן ברוך מלמד
ראש ישיבת בית אל ורב היישוב

יסוד האמונה הוא ההכרה שעם ישראל הוא עם מיוחד, עם שריבונו של עולם בחר בו; "אֲנֹכִי ד' אֱלֹהֶיךָ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּיַת עֲבָדִים" (שמות כ, ב). זה יסוד האמונה; ההכרה שעם ישראל הוא עם מיוחד. אמרנו אתמול בהבדלה: "המבדיל בין קודש לחול בין אור לחושך בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה". יש הבדל, יש מדרגות בעולם, ועם ישראל הוא מדרגה מיוחדת. הרב זצ"ל אומר בספר אורות (אורות התחיה ח) שאם אנחנו שוכחים את הידיעה שאנחנו בבחינת 'אתה בחרתנו מכל העמים' אנחנו שוכחים את עצמנו, אנחנו לא מכירים את עצמנו.

אנחנו עם ישראל, אנחנו נבחרנו על ידי ריבונו של עולם להיות נושאים את שם ד' בעולם ולהיות "מְמַלְכֵת כְּהֻנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ" (שמות יט, ו) המקרבת את כל העולם כולו לריבונו של עולם, לעבודתו יתברך.

היסוד הזה הוא, בעצם, יסוד הויכוח במדינת ישראל. האם מדינת ישראל צריכה להיות המדינה של העם היהודי, המיוחדת לעם היהודי, מדינה שנושאת את שם ד', או מדינת כל אזרחיה שמטשטשת את הייחוד של עם ישראל, מבטלת את המעלה המיוחדת שלו והופכת אותו להיות עם ככל העמים. זה שורש הויכוח היום במדינת ישראל.

אנחנו לא מבטלים שום עם ולשון. להפך, המעלה של עם ישראל היא מעלה של "מְמַלְכֵת כְּהֻנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ", כמו הכהונה בישראל כך ישראל בעמים. זהו בעצם תפקיד של שירות; לרומם את כל העולם כולו. כמו שהכוזרי אומר (ב לו)

שעם ישראל הוא בחינת לב שבאומות. עם ישראל הוא עם מיוחד, עם ישראל הוא עם ד'. כל בוקר אנחנו אומרים: "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו". בכל חג אנחנו שרים: "אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצוותיך... ושםך הגדול והקדוש עלינו קראת." זו היא נקודת היסוד והיא כמובן גם מתבטאת בהלכותיה של תורה. כשם שיש לישראל חובות המיוחדות אותו מכל עם ולשון, כך יש לו גם זכויות המיוחדות אותו מכל עם ולשון. מוסר המלחמה של התורה הוא המוסר האמיתי, ולא קוד אתי שמשנתנה חדשים לבקרים לפי השקפתו של המחבר. מורנו ורבנו הרב צבי יהודה, ששלושום ביום שישי היה יום הזיכרון שלו, לימד אותנו שכבוד תלמידי חכמים זה כבודה של תורה. תלמיד חכם אמיתי – זה תורה. עד כדי כך שחז"ל אומרים שתלמיד חכם שמחל על כבודו – כבודו מחול (קידושין לב). זאת אומרת שהתורה והוא נעשים דבר אחד, המכבד תלמיד חכם – מכבד את התורה וכן להפך. על כן אנחנו באנו לכאן, לכבודו של מורנו הגאון הרב דוב ליאור (ולא נרבה כעת בשבחי), שעומד עכשיו בחזית השמירה על כבודה של תורה. הוא לא מוכן לוותר על השמעת דעתו – דעת תורה – כפי שהוא מבין אותה, ועל זה נאמר "לא תגורו מפני איש" (דברים א, יז), לא לפחד! התורה צוותה אותנו לפסוק הלכה ולהורות כמו שאנו מבינים את התורה ולא אחרת בשום פנים ואופן, ואיש לא יכפה ולא יוכל לכפות את תלמידי החכמים לשנות את דעתם מפני לחצים ציבוריים או מפני סיבות אחרות. כל הדורות ישראל מסרו את נפשם על קיומה של התורה. יכולות להיות מחלוקות בתורה אבל כל אחד זכאי לקבוע את דעתו ולהשמיע אותה בקול ברור, בקול נחרץ. אינני נכנס כאן בפרטי הלכה האם חייב לומר את דעתו עד כדי מסירות נפש או לא – יש על זה דיון של הרב בתשובות (משפט כהן סי' קמג) אבל בודאי שצריך לעמוד על דעתו וחס וחלילה לא להשמיע אחרת מדעתה של תורה בשום פנים ואופן. ועל כן כולנו התאספנו כאן, במגמה הזאת. אנחנו מייצגים כאן הרבה אנשים – הרבה ישיבות והרבה תלמידי חכמים – שלא באו לכאן. יש כאן רק נציגות של קבוצות ממקומות שונים שבעצם מייצגת תלמידי חכמים רבים מאוד ובני ישיבות רבים מאוד שכולם קוראים ותובעים לאפשר לתלמידי חכמים להביע את דעת התורה בלי לחשוש מפני חקירות ובלו סתימת פיות. את ההלכה לא קובעים בבתי המשפט לא עיתונאים מפורסמים ולא שדרנים מפולפלים. כל הדורות תלמידי חכמים אמרו את דעתם בלי מורא ופחד וכך גם ננהג בדור הזה.

כל ההתמודדויות הללו, גם זו של עכשיו אינן מחלישות את בטחוננו שתהליך הגאולה הולך ומתקדם, שעם ישראל הולך וחוזר עכשיו לארצו, הולך וחוזר לתורתו והולך וחוזר לעצמיותו, לפנימיותו ולמעלתו המיוחדת, ובסופו של דבר מדינת ישראל תהיה מדינה בעלת אופי יהודי, שומרת תורה ומצוות, מקדשת שם שמים ומקרבת את כל העולם כולו לעבודתו יתברך שמו.

לכבודה של תורה וארץ ישראל

הרב אליעזר ולדמן

ראש ישיבת 'נר', קרית ארבע-חברון

ברשות מו"ר הגאון הרב דוב ליאור שליט"א, המרא דאתרא של קרית ארבע היא חברון וראש הישיבה, ואלפים מבני ישראל כאן, שמייצגים עוד רבבות ומאות אלפים של יהודים.

אנחנו התכנסנו למחות לא רק על חילולה של התורה וכבודה, אלא על חילול נשמתה של מדינתנו, מדינת ישראל. כי רבנים, ת"ח, אנשי התורה והאמונה, הם נשמתה של מדינת ישראל. כל ניסיון לפגוע בכבודם, בתפקידם, במשימתם ושלחותם להנחיל תורה לישראל, לא ירתיעו אותם מלמלא שלחותם. הלוא שלחות זו מחייבת להביא את דבר ה' לעם ישראל; דבר ה' זו הלכה, דבר ה' של גאולה, דבר ה' של ארץ ישראל, דבר ה' של עם ישראל. שלחות זו היונקת ממתן תורה בסיני מוכרחה להמשך, ותימשך עד סוף כל הדורות.

אני רוצה לקרוא לפניכם, מורי ורבותי, מכתב, קריאה, שקרא מו"ר הרב צבי יהודה זצ"ל לפני כשלושים וחמש שנה,⁶ כשעצרו את הרב לוינגר, שיהיה בריא וחזק בע"ה לאורך ימים טובים ושנים, והעמידו אותו לדין על פעילותו למען התיישבות בארץ ישראל.

בקשתי רשות מהרב ליאור שבמקום שכתוב 'הרב לוינגר' תחשבו על הרב ליאור.

מתוך 'עצרת חיזוק ומחאה על ביזוי כבוד התורה', ברחובה של עיר, ד' אדר א' תשע"א.

⁶ מט"ז ניסן תשל"ו, נדפס בחוברת 'ממורשת הצב"י', עמ' טז.

"למען כבוד ישראל"

ההעמדה לדין ממשלתי, את יקירנו מכובדנו פאר ישראל ובונה מדינתה ויישובה, הרב ר' משה לוינגר שליט"א, אינה אלא דקירה בגבה של מדינתנו, שעלה בדעתו ובידו המרושעת של איזה מטורף שונא ישראל, והצליח לחרפתנו לבלבל כדי-כך את המטפלים בזה.

הבושה והכלימה, לפוגעים ברוממות כבודו של תלמיד-חכם נעלה ונשגב זה, המוסר נפשו על קוממיותנו הרוחנית והמדינית, ובונה קרית-ארבע בתבונה ובתוקף קידוש-ד' על עמו ונחלתו כולה.

התהילה והתפארת למכונן קרית-ארבע ויישובה וזכותו הגדולה והקיימת לעד בדברי ימי תקומתנו בחסדי צור ישענו וגואלנו, ב"ה.

ייבושו ויסוגו אחר כל שונאי ציון ומתקוממי דבר ד'. וכולנו עינינו תחזינה עין בעין בשוב ד' וחזרת שכינתו לציון ברחמים בכל גבורת תפארתו.

בצפית ראיית הישועה השלמה. בברכת זמן חרותנו."

מה שנעשה בתקופה האחרונה ע"י אנשי הפרקליטות של מדינת ישראל, הביטויים החריפים נגד הרב ליאור ועמיתיו, המיועדות להרתיע אותם מלהביע דעתם, דעת של אמונה, תורה והלכה בכל ענייני חיינו, אינם אלא דברי רשעות, ואינם ראויים להשמע.

האמת של דברי תורה ואמונה, הנאמנים למדינתנו, להגנתה, לבנינה, לגאולתה ולרוממות קרנה, אמת זו תתגבר ותבטל את כל דברי ההבל והעוול שנשמעו נגד הרב ליאור.

האחראים לפגיעה, יצטרכו לתקן את יחסם לרבנים ולשליחותם בעם ישראל. אני קורא למנהיגינו האחראים לניהול עינייני המדינה, להסיר את הכתם הזה, של חילול ה', מסדר יומה של המדינה, ישובה, תקומתה וגאולתה.

כמובן גדולי התורה והאמונה, ת"ח אמיתיים, ימשיכו במסירות בעבודת הקודש לפקוח את עיני הציבור לדרכה של תורת הגאולה, מתוך דאגה לתקומתה ורוממות קרנה של א"י לעיני כל הגויים. ואנו אנשי תורה הנאמנים למדינה, נמשיך כולנו ביחד בע"ה לשאת ברמה את דבר ה' לעמו וארצו.

הרב אליעזר ולדמן

וידעו כל אלה שחשבו בחוסר דעת שאפשר לעצור ת"ח גדול הנאמן ומסור למדינה – שאם חלילה ינסו לעשות את המעשה הנפשע הזה יצטרכו לעצור מאות ואלפים מאיתנו יחד. ונדע כולנו שיש תורה בישראל וישנם נושאי התורה בישראל, שימשיכו להאיר את חיינו באורה של גאולה עד הגיענו לרוממות כבודה של תורה וקידוש ה', בבניין בית מקדשינו בב"א.

שני כוחות מתאבקים כעת במחננו הרב אליקים לבנון

הרב האזורי שומרון, ראש ישיבת 'ברכת יוסף' ורב היישוב אלון מורה

אנו לומדים בספר אורות (אורות התחיה יח): "שלושה כוחות מתאבקים כעת במחננו". כך היה בתקופתו של הרב. בזמן שלנו נותרו רק שניים מהכוחות הללו. שני כוחות מתאבקים כעת במחננו. שני הכוחות האלה הם שני וקטורים: האחד פועל לשלילה: להרס, להקפאה, לחורבן, לעצירה, נגד התורה, נגד הארץ, נגד כל דבר טוב בעם ישראל. כוח שלילי, הרסני וקטלני שפועל בעקביות וניתנה לו מלוכה, ניתנה לו סמכות לזמן מסוים. כנגדו כוח אחר שפועל להיטיב: כוח של חסד, כוח של נתינה, כוח של בנייה. מתוך תורה, מתוך אמת. בניית העם, בניית הארץ, התנדבות. מתוך שני הכוחות האלה עד עכשיו נראה שהכוח המוביל והשולט הוא אותו כוח מקעקע, מקפיא, מרע, וכאשר מתחיל האיזון הזה להיות מופר הכוח הזה רועד מפחד, נסדקת חשיבותו ועליונותו. הוא מרגיש שהקרע רועדת מתחת רגליו, הכיסא מתנווד ואז הוא בא לתקוף בכל הכיוונים ולירות נגד הכל. כל מה שזז בצורה חיובית – הכוח הזה יורה בו. לפעמים הוא יורה כדורי גומי, לפעמים הוא יורה גז ולפעמים הוא יורה גם אש חיה שאותה אנו שומעים היום במדינות ה'מתקונות' האלה בלבד ובעוד כמה וכמה מדינות. יש מפגינים – יורים בהם אש חיה! למה לא?! וכאשר קמים תלמידי חכמים ומדברים בגאון בשם התורה – לא הכל מוחלט כולנו יודעים שיש ויכוחים בתורה, יש מקום לדעה כזו ולדעה כזו – באים ויורים 'אש חיה' על תלמיד חכם גדול; אחד מראשי המדברים בתורה היום בארצנו ובעולם כולו. ההתכנסות שלנו היום איננה רק

לכבודה של תורה על החופש של התורה להביע את דעותיה, לומר את דבריה, זה פשיטא. ההתכנסות שלנו היום זה להרים בגאווה את ראשנו, לזקוף את קומתנו ולומר: אנחנו הולכים לכבוש את הכל. נכון, הם יראים ובצדק כמו שכתב אותו פרופסור בטכניון שבעוד עשרים שנה יהיה רוב לציבור הדתי והחרדי בארץ ישראל. המסקנה שלו היא לעצור בכל מחיר את ה'נגף' הנורא הזה, את ה'השתלטות'. העיתונאות, התקשורת והפרקליטות שעד היום מלכו בכיפה – איש לא העיז לערער על ההגמוניה שלהם, מרגישים שמעמדם מתערער. והנה אנו רואים סערות והתנוודות כסאות בכל העולם. מלכים ורודנים שולטים עשרות שנים, כשאיש לא העז לערער על ההגמוניה שלהם, עתה מתעררים לתחיה כוחות המטלטלים את הרודנים הללו.

מה יהא על עתידם של אלה, אין נביא אשר יוכל לדעת, אבל ברור שיידרש עוד זמן רב עד שהשקט ישוב לשרור שם. אותם סערות עולמיות מתרחשות גם אצלנו. הכח השלילי מתנווד ומנסה להגן על עצמו בכל דרך. לאור התנוודות בעולם הערבי, ברור שגם אצלנו עוד רחוקה הדרך לשלום. "אבירי השלום" עצמם אינם יודעים שלום. הרוצה שלום צריך להיערך למלחמה. הם הולכים בכיוון הפוך – והרוצה שלום יגיע רק למלחמה. ובענין זה אנו יודעים את מקומנו:

איננו שייכים לכח השלילי, הקטלני, ההרסני, היודע לדבר ולצעוק "שלום שלום". אנו שייכים לכח הבונה את השלום האמיתי. הכח של "ה' עז לְעִמּוֹ יִתֵּן ה' יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם" (תהלים כט, יא). בעולם יש סערות ויריות, וגם אצלנו, אותה "ירייה" שנורתה לעברו של מו"ר הרב ליאור שליט"א, להזמינו לחקירה.

קראתי את דבריך, מר רז נזרי הנכבד. טרחת להשיג את העיתון בו כתבת, ולמרות שבין כתלים אלו בושה היא להזכיר את דבריך, אבל לא אמנע מכך. כתבת, ש"גם ראשי ממשלה מוזמנים לחקירה, וגם אישי ציבור חשובים". אם כן, אתה משוה את הרב ליאור שליט"א לגזלנים, נואפים, שודדי ממון ישראל, לאלה אתה משוה רבנים?! מזמין אותם לחקירה ואומר: 'הנה מדוע שרב פלוני לא יתייצב לחקירה?!' ירית חץ בלב של עם ישראל! בלב התורה! ועכשיו אתה אומר: "מה זאת אומרת שכל אחד כל אזרח יחליט מה הוא רוצה ומה הוא עושה? יש שלטון, יש חוק!" בושה וחרפה חוקי הרשע האלה שאתה ורעך מעוללים! ואתה עוד תמה על זה שיוצאים בפרסומים ובתמונות ובקריאות גנאי?! אתה טוען שידיך "עשה גם דברים טובים" בודאי, אנו מכירים את זה

מההיסטוריה: מלך ישראל הקים עיר אחת בישראל וזכה לארבע דורות מלוכה. (סנהדרין קב:) אני מצפה שאתה והפרקליטות תקימו עיר אחת! לא ווראבי שתיהפך אף היא לעיר יהודית בעז"ה, תקימו עיר יהודית ועל זה נוקיר לכם טובה, ונזכור, ותזכה לארבע דורות של מלכות אתה ורעיך. אבל כשאתה מתנשא ומזכיר טובותיו של פלוני אלמוני כאשר אחרי הכל מדובר בהרס ובחורבן? אדרבה תרתמו גם אתם לטובת עם ישראל! לתנופת התיישבות חדשה! אז נוכל לשבח אתכם וללחוץ את ידכם ולחזק את ידכם ולאחל לכם עוד ארבע דורות של מלכות. אבל כשהכל מתנקז סביב שלילה והרס?

אחר כך תמהים מדוע כבוד הרב לא מתייצב לחקירה! איזו שאלה תמימה! כולם פה תמימים! מה אתה מצפה לשמוע מפי כבוד הרב? אם תזמין אותו לחקירה – הוא יקריא לך את ההסכמה שנתן. זה כתוב לפניך. יש לך מה להעמיד לדין – תעמיד לדין; אין לך מה להעמיד לדין אז מה אתה רוצה לחקור? מה הבעיה שלך?!

אתה ירא! אתה חרד! אתה מרגיש שכל הכסא השקרי הזה שאתה יושב עליו, שהפרקליטות מתייherת בו, מתחיל להתמוטט שהרי לשקר אין רגליים. אנחנו לא נשתף פעולה! אנחנו נאמץ את יסודות התורה בכלל ואת הרב ליאור שליט"א בפרט להמשיך לדבר להציג את דברה של תורה בראש מורם, בידיעה ברורה. אנחנו הולכים להנהיג את עם ישראל בכל: בצבא, במדע, לכבוש את כל מדינת ישראל ובעז"ה כאשר נכבוש – גם הכוח הזה שפועל היום לשלילה – אנו מאמינים שיחזור ויצטרף גם הוא לכלל הכוחות החיוביים שימשיכו ויבנו את תורת ישראל, את עם ישראל ואת ארץ ישראל בעז"ה.

כבוד התורה ונושאייה – יסוד לימוד התורה והוא עמוד הימני של מדינת ישראל

הרב דוד חי הכהן

ראש מוסדות 'אורות התורה' בת ים

שאלו אותי הבוקר אם מותר לבטל תורה כדי להגיע לכינוס הזה, והיה פשוט לי שזה לא רק מותר אלא גם מצווה. כך למדנו מורנו הרב צבי יהודה זצ"ל שכבודה של תורה הוא כבוד תלמידי החכמים. פעמיים בש"ס נזכר כבוד תלמידי חכמים - בשבועות (ל:) ובכתובות (קו:) - ובשתיהן בתור כבוד התורה; הגמרא אומרת: "כבוד תורה עדיף". והזכיר הרב צבי יהודה שכבוד תורה הוא יותר מלימוד תורה. עניין זה נלמד מהאישה השונמית (סוכה כז:): "מניין שחייב אדם להקביל פני רבו ברגל? שנאמר 'מדוע אַתְּ הִלַּקְתָּ אֵלָיו הַיּוֹם, לֹא חֲדָשׁ וְלֹא שַׁבָּת' (מלכים ב ד, כג)". אם החיוב להקביל פני רבו הוא מפני לימוד תורה – הרי אישה לא חייבת בלימוד תורה. אלא מכאן שזה שייך ל**כבוד תורה** וכבוד תורה כולל את כולם: אנשים ונשים – גם יהודים שלא חייבים בלימוד תורה חייבים בכבודה של תורה. כבודה של תורה הוא גדול משום שהוא יוצר קשר עם כל התורה ביחד, בחינת "גדול שימושה יותר מלימודה" (ברכות ז:). כתוב בגמ' (שבת קט:): "אמר רב יהודה אמר רב: כל המבזה תלמידי חכמים אין לו רפואה למכתו". ר' אברום שפירא זצ"ל לימדנו את הגמ' הזאת, ושאל למה

אין רפואה למכתו? ותירץ ע"פ הגמרא בקידושין (ל), האומרת "בני בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין." "משל למי שהכה את בנו מכה גדולה והניח לו רטייה על מכתו." התורה היא הרטייה, היא הרפואה לכל מכה. מי שמבזה תלמיד חכם – התורה לא נותנת לו רפואה, אין לו את ההגנה שיש לכל יהודי ויהודי כי הוא איבד את הזכות להגנה הזאת.

יתרה מזאת, המחאה לכבודה של תורה היא הליכה בדרכיו של הקב"ה. נאמר בזוהר (שמות סד) שהקב"ה מוחל על כבודו ולא מוחל על כבודם של תלמידי חכמים. לומדים את זה מהנביא עידו כשבא אל ירבעם בן נבט שעה שהיה מקריב קרבן לעבודה זרה והקב"ה לא עשה דבר כדי למחות בירבעם על כך. אולם כשביקש לשלוח ידו בנביא – מיד "נְתִיבֶשׁ דָּו" (מלכים א יג, ד) אומר מכאן הזוהר שהקב"ה לא מוותר על כבודם של תלמידי חכמים – אפילו יותר מאשר על כבודו! עבודה זרה היא פגיעה בכבודו אבל פגיעה בתלמידי חכמים היא גדולה יותר. מכאן חיוב המחאה הגדול, המוטל על כל יהודי שמבין מה זה תורה, ועל כל יהודי שלומד תורה.

וצריך להגיד עוד דברים פשוטים. מדינת ישראל קמה בזכות התורה שלמדה אותנו אלפי שנים בגלות לראות את הבית האמיתי שלנו כאן בארץ. בחוץ לארץ אנחנו אורחים, אנחנו זרים. פה, בציון, בית חיינו. למדנו להתפלל לכיוון ירושלים, לדעת שהתורה בחוץ לארץ היא תורה בגלות ותורה של ארץ ישראל היא תורה אמיתית, היא תורה במקומה (ספרי, עקב לו). תלמידי חכמים של ארץ ישראל הם תלמידי חכמים שבמקומם (ע"פ שבת קמה), בזכות זה הצליחה הציונות להקים את מדינת ישראל. היה קונגרס מפורסם שקראו לו 'הקונגרס של אוגנדה' כשחשבו, כשהייתה איזה הוה אמינא לזמן קצר, להקים מקלט באוגנדה ליהודים שנמלטו מהפוגרומים. קם על זה רעש גדול באותו קונגרס ואחד מהצירים קם ואמר: 'אני יכול כעת לבטל את כל הקונגרס יותר ממה שהקונגרס יכול לבטל אותי', כי הזכות והיחס שלנו לארץ ישראל היא היסוד של כל הציונות. לא מקלט בטוח לעם ישראל, אלא חזרה לארץ שלנו, חזרה לבית חיינו, ועל זה קמה מדינת ישראל. מדינת ישראל חייבת את הקמתה לתורה ולכל אלה שלמדו במשך אלפי שנים את התורה הזאת; תורה של ארץ ישראל, געגועים לארץ ישראל, מסירות לארץ ישראל. לא לבנות בית בחוץ לארץ ולא להיות קבוע בחוץ לארץ, כמו שכותב החת"ם סופר (י"ד סי' קלה) שמי שבונה בית אבנים בחוץ לארץ, על פי ספר חסידים (צוואת ר"י החסיד אות טו) מסכן את חייו, כי הוא שוכח את ארץ ישראל. אסור להיות קבוע בחוץ

לארץ. הקשר הקבוע שלנו הוא רק עם הארץ הזאת. אם כן מדינת ישראל תלויה בתלמידי חכמים.

מורנו ורבנו הרב צבי יהודה זצ"ל בשיעורי תנ"ך היה מזכיר שהמלכות והנבואה הולכות יחד וכשהמלך נאמן לנביא – מלכותו קיימת, וכשהמלך חותר לסור מדברי הנביא – הוא מאבד את מלכותו. וכן היה מזכיר שהתורה הקימה את המלכות, הנביאים משחו את המלכים לא להפך. ואם כך אולי יש מקום לחקירה, אבל חקירה שתלמידי חכמים צריכים לחקור האם הממשלה ממלאת את ייעודה, את שליחותה. לא הממשלה תחקור תלמידי חכמים. תלמידי חכמים הם היסוד של הממשלה, הם הזכות של הממשלה. בית המשפט, משטרה, צבא, הם זרועות של המדינה אבל המדינה היא ההוצאה לפועל של התורה והתורה היא היסוד של הכל. התורה לא כפופה לשום אדם ולשום כוח בעולם.

בחוץ לארץ, מפני גויים, אולי לפעמים נזהרנו בלשון. בארץ הזאת שהיא ארץ חיינו – פה אנחנו לא 'מורשים', אנחנו **חייבים** לומר את דברי התורה. כי ככל שהתורה יותר תתגלה – כך יהיה הגילוי האמיתי של עם ישראל, זה יקיים את עם ישראל. שום כוח שמושפע מתרבות של גויים, מניסיון למצוא חן בעיני אירופה או אמריקה או יהיה מי שיהיה – שום כוח כזה אין לו סמכות ואין לו רשות לבטל משהו מן התורה ואם הוא ינסה לעשות זאת – דבריו בטלים ומבוטלים. תורה בארץ ישראל היא תורה במקומה, תורה בגבורתה, וכאן התורה תתגלה ואין שום ספק שעם כל ניסיון להחניק את קולה של התורה – קול התורה יגבר יותר.

אני רוצה להוסיף עוד דבר קטן. במשך קרוב לעשרים שנה הציבור המיוחד שלנו, הציבור שמאמין בגאולת ישראל יחד עם התורה, נרדף בארץ ונפגע על ידי הכוחות של הממשלה, של השלטון, של אלה שמובילים. כך זה היה בגוש קטיף, כך זה היה בהר ברכה שהוציאו את הישיבה מה'הסדר', כך זה בפגיעה ברבנים שהאשימו אותם בזמן 'רצח רבין' בעלילת דם והיום זה נמשך הלאה. אני רוצה להזכיר לאלה שרודפים אותנו שהציבור החרדי לא מכיר במדינת ישראל כמדינה של עם ישראל, הוא לא מכיר שכעת מתממש חזון הגאולה. המדינה עומדת בזכות הציבור שלנו ומי שפוגע בו – שומט את הזכות שלו בכלל להיות כאן כי בלי תורה אין כוח של מדינה. את זה הבינו ראשי הממשלה הראשונים שלא היו שומרי תורה ולא שמרו מצוות, ואולי גם היו חסרים באמונה, כמו בן גוריון וחבריו והם הקפידו תמיד שבתוך הקואליציה ישבו תלמידי חכמים, ישבו אלה שמייצגים את התורה. הם הבינו את הצורך

הזה. פתאום קמו אנשים שאיבדו את השכל הפשוט ביותר ואינם מבינים שהציבור הזה הוא סם חיים למדינת ישראל. הוא מחזיק את האוויר לנשימה של ארץ ישראל בידיים שלו. "אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו" (דה"י א טז, כב) הקריאה הזו מופנית לאלו שבחוץ שיפתחו את העיניים, שיקשיבו טוב למה שגדולים מהם אמרו, גם מהציבור שלהם.

אנחנו נתחזק בשם ד' אלוקינו, בשם אלוקי ישראל, וכל אלה שמנסים להרים יד, נקווה שבעזרת ד' יעשו תשובה שלמה בקרוב כי אם לא – כבר ראינו ורואים מה קורה לכל מי שפגע בגוש קטיף. ולא כדאי להם – וגם בחשבון פרטי לא כדאי להם – לנגוע בתורה כי לתורה יש מגן גדול; ד' אלוקינו איתנו "ואנחנו בשם ד' נזכיר" (צ"פ תהלים כ, ח) וד' יושיענו אמן כן יהי רצון.

"בצרונה ושכלולה של עצמת עצמאותה האמתית של הרבנות"

הרב חיים ירוחם סמוטרייץ'

רב היישוב בית יתיר ור"מ בישיבת 'ניר'

התכנסנו פה היום, ב"ה, לַיאור מאורם של גדולים, להיות תלמידים ולקבל תלמידות. כל גדול בתורה, גם הגדול ביותר, נקרא בתואר 'תלמיד חכם'. תלמיד. הרמב"ם כותב 'תלמיד חכמים'. תלמיד של חכמים. כי "משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה..." (אבות פ"א מ"א) ואנו הנמשכים אחר סדר הדורות מרבנן לתלמידיהו, באנו לקיים בעצמינו ציווי חז"ל "הוה מתאבק בעפר רגליהם והוה שותה בצמא את דבריהם" (שם מ"ד) וזהו דאהני להם לתלמידים מאז ומעולם – מה שמועיל לתלמידים זה דבקותם בגדולים. אין דבר מגדל כמו להידבק בתלמידי חכמים, זו מצוה דאורייתא (סה"מ לרמב"ם, עשה ב) וזהו סדר הגידול.

נכון להיום, באנו להיות תלמידים של הרב הגדול הגאון רבנו ראש הישיבה הרב דוב ליאור. סָפְרו לנו שמורנו ורבנו הרב צבי יהודה זצ"ל היה שר בשמחת התורה: דוב "לי תוֹרַת פִּיךָ מֵאֵלֶי זֶהב וְכֶסֶף" (תהלים קיט, עב).

חז"ל הגדירו שגדולתם של תלמידי חכמים נמדדת 'בחכמה ובמניין', ויש מהראשונים שכתבו ש'מניין' הכוונה למניין התלמידים. נמצא שזה סדר הדדי כזה, הרב מְגַדֵּל את התלמידים, התלמידים מתגדלים מהרב ומגדלים את הרב 'ומתלמידי יותר מכולם' (תענית ז).

ראוי להבין: כל מה שהולך ונעשה לנגד עינינו הוא סדרה של בירורים לעניינה של תורה. הקב"ה מעביר אותנו בירורים על גבי בירורים על מנת שיהיה מבורר קודם כל בתוכנו פנימה, ואנחנו מאמינים שמתוך בתי המדרש ומתוך ההתעוררות הפנימית דברים הולכים ונבנים בכלל ישראל. המאור הגדול שהאיר לנו את המשנה הסדורה של עניינה של תורה במדינה, כהמשך ממרן הרב זצ"ל, היה כמובן מורנו ורבנו הרב צבי יהודה זצ"ל שחוה את תקומתה של המדינה והאיר את עניינה מתוך התורה. כיון שאנו נמצאים ימים ספורים אחרי מועד עלייתו לגניז מרומים של רבנו הגדול הרב צבי יהודה זצ"ל, והחודש אנחנו נכנסים לשנת השלושים להעלותו מעימנו, אני ממליץ לכולנו, לרבנן ותלמידהון, לנצל את החודש הזה, את הימים האלה, ואת כל השנה הקרובה – להידבק בו יותר ויותר, ולהכתיב לעצמנו עיון וההעמקה בתורה המפוארה, שידעה להרכיב את הדברים זה על גבי זה, וזה בתוך זה ולשזור משזרת נפלאה של משניות הגאולה, המורכבות והמסובכות – וע"י כך יתבררו בעז"ה הדברים.

וכבודה של תורה שלשמה אנו מתכנסים עכשיו עמדה בראש מעייניו של רבנו.

ואלו דבריו⁷ בכינוס לכבודה של הרבנות הראשית, לעומת ניסיון להצר את צעדיה:

"הרבנות הראשית לישראל נקראה במלא תפארתו של קדוש השם והארת נשמתה של תקומת ישראל ותחייתה בדבר קדשו. לפיכך צריך שיאמר מכאן ברור בכל התוקף והעוז והאומץ כי דווקא מתוך כל מלוא אמונתנו ודבקותנו בעניין האלהי של מדינת ישראל וממשלת ישראל, מתוך ידיעתנו והכרתנו הנאמנה בראיית אמת את יד ד' הנטויה עלינו בהופעת הקץ המגולה כדברי חכמינו זכרונם לברכה: 'וְאֵתֶם הָרִי יִשְׂרָאֵל עֲנַפְכֶם תִּתְּנוּ וּפְרִיכֶם תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל כִּי קָרְבוּ לָבוֹא' (יחזקאל לו, ח; סנהדרין צח.) בשכלולו של יישוב הארץ וקיבוץ בניה שבי הגלויות לתוכה, לתפארת תקומתה של האומה הישראלית ורבנותה הממשלתית בארץ חייה,"

⁷ לקיומה של הרבנות הראשית (דברים בכינוס הגדול של מאות רבני ישראל ט"ו בכסלו תשכ"א), 'לנת', ח"א (עמ' שיט במהד' בית אל); ההדגשות במקור.

בשיעור, בלימוד, צריך ללמוד פה כל מילה. כרגע, הרושם הכללי של הדברים מאוד ברור:

"דוקא מתוך כך מתגלה כל גודלו של החיוב אשר עלינו לעמוד על גאולתנו ופדות נפשנו, על ביצורנה ושכלולה של עצמת עצמאותה האמיתית של הרבנות הראשית לישראל בתוכה ובמהותה של מדינת ישראל."

הלב והנשמה של תקומת מדינת ישראל, בפקודת דבר ד', היא התורה, ונושאה – תלמידי חכמים מורי הוראה בישראל.

"כי מתוך התורה, מתוך נצח ישראל, אנו באים אל המדינה ואל הממשלה"

אלו הם דברי אמת, יסוד בתורה הגואלת –

"כי מתוך התורה, מתוך נצח ישראל, אנו באים אל המדינה ואל הממשלה ולא מתוך הממשלה שהיא זמנית, אל התורה; מתוך הנשמה של תורת ד' רבון העולמים יוצר האדם ודורותיו ונותן התורה, שהיא חיינו ואורך ימינו, אנו באים אל כל סידור חיי הגוף הלאומי שלנו בכל אופניהם וצדיהם; מתוך נצח ישראל אשר לא ישקר ולא ינחם כי לא אדם הוא להנחם (ע"פ שמואל א טו, כט), אנו באים אל כל מערכות ממשלתיותנו וצבאיותנו, בכל סדרי חיינו הלאומיים, הזמניים, לכל גווניהם וארציהם כלם.

לפיכך, מתוך כל תפארתה וגבורתה של תורה ומלכותה, אשר מפי הגבורה ניתנה, מתוך כל עוזה והדרה של מלכות התורה, הנותנת את הנשמה והתוכן לכל המדינה והממשלה, אשר בה יתן ד' עוז לעמו ויברך את עמו בשלום (ע"פ תהלים כט, יא), – מתוך כך יאמר ברור: **כפיה לסידור ענייני הרבנות הראשית** –

לענייני תורה בישראל –

"מצד גורמים מחוצה לה שלא כדעתה דעת תורה לא תקום ולא תהיה!"

אלה דברי אמונה יסודיים עליהם צריך לגדל תלמידים. המאמר הזה ויתר המאמרים של הרב צבי יהודה, את כל תורת הרב המורכבת והמשוכללת בשכלול הופעת הקומה הנשגבה שאנו עסוקים בה, קומת תקומת גאולת ישראל מתוך מדינתה על ידי קיבוץ גלויותיה, על ידי ריבוי של תורה, של תלמידים, כל זה צריך להילמד בבית המדרש.

הרב צבי יהודה מוסיף דברים שגם מי שלא מבין במושגים פנימיים עליונים: עד כמה יש כאן נשמה שמתחילה מכוחה של תורה ומגיעה ומקיה את כל מרחבי החיים לכל סידוריהם – גם מי שלא נמצאים שם חייבים להסכים לדברים הפשוטים הללו, שגם להם יש מקום:

”ישרות יש לדרוש, הגינות, הגינות תרבותית, הגינות אנושית וישראלית כלפי מוסד הנהגתה הראשית של תורת ישראל ודבר נצחו בארץ חיינו.”

ומסכם הרב צבי יהודה:

”ומתוך כנוס צדיקים זה של מלכות התורה – ב”ה שזכינו לו, ברוך חכם הרזים, ‘חשיביתו כששים ריבוא’ (ברכות נח:), בכוחם ושליחותם של רבותינו גדולי הדורות ברוח ד’ אשר עלינו, רבוננו של עולם נותן התורה לעם סגולתו, המרחף פה באולם, ישמע מתוכנו לא קול חלושה, לא קול קינים והגה, לא קול ענות, אלא קול גבורה, עוז והדר, ואין עוז אלא תורה, ואין עצה אלא תורה, לחסן קדושת ישראל ואורייתא...”

במקביל, מורה רבנו גם לנו, ת”ח, את המוטל עלינו – להיות גדולים באמונת עיתנו ובשום אופן לא להיות קטנים:

”נתרומם ונאמץ כולנו, בגבורת קדש ועז שלום, שלום של תורה ותפארת מלכותה, למדת צדיקים המאמינים ורואים את יד ד’ נותן התורה בונה ירושלים ומקבץ נדחי ישראל. מתוך כך, יהי נעם ד’ עלינו להגדיל תורה ולהאדיר תקפה, ויראו גם כל עמי הארץ אשר בתוכנו את קדוש השם הגדול הנקרא על עמו ועל נחלתו, ויקים בנו: ואשיבה שפטיך כבראשונה ויועציק כבתחילה, ויקרא לך עיר הצדק קריה נאמנה (ע”פ ישעיה א, כו), ונזכה לגאולה שלמה ואמיתית בב”א.”

הדברים האלה שהיו נכונים בזמן שרבנו כתב אותם, נכונים היום וביתר תגבור לפי שכלול וריבוי של ישיבות ותלמידים שגדלים לאורם. ואנו בטוחים, בעז”ה, שמתוך עמל של תורה ומתוך התגדלות בתורה של תלמידים, ושל רבנים שיאירו להם את הדרך – ודאי שדברי הרב צבי יהודה על חוסן קדושת ישראל ואורייתא ילכו ויתרוממו ובעז”ה נזכה לילך מחיל אל חיל עד אשר נראה אֶל אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן (ע”פ תהלים פד, ח).

“תורה יבקשו מפיהו”

הרב יהושע מרדכי שמידט

ראש ישיבת 'ברכת התורה' ורב היישוב שבי שומרון

הנביא מלאכי אומר על אהרן הכהן: “תֹּרֶת אָמַת הַיְתָה בְּפִיהוּ וְעוֹלָה לֹא נִמְצָא בְּשִׁפְטָיו בְּשִׁלּוֹם וּבְמִישׁוֹר הִלָּךְ אֶתִּי וְרַבִּים הִשִּׁיב מֵעוֹן. כִּי שִׁפְטֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקְשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי מִלֶּאֱךָ ד’ צָבָאוֹת הוּא” (מלאכי ב, ו-ז). אומר שם המלבי”ם במקום: “התורה שלמד בפני עצמו היתה תורת אמת. במה שלימד והורה לאחרים כפי ההלכה... לא נטה ממצוות ד’ לחלוק עליהן”.

צריך להדגיש כי הפסוק מדבר באהרן הכהן שהוא סמל של רדיפת שלום, אהבת הבריות ושלום בית ומצד שני קיים את ההלכה ולא זז ממנה. וע”כ צריך להפנים כי אין סתירה בין רדיפת שלום לתורת אמת ואמירת אמת אלא להיפך “וְהָאֱמֶת וְהַשְּׁלוֹם אֶהְבֹּ” (זכריה ח, יט).

הנביא מלאכי מסיים את ספרו בפסוק: “הִנֵּה אֲנִי שֹׁלַח לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם ד’ הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא. וְהִשִּׁיב לֵב אֲבוֹת עַל בְּנִים וְלֵב בְּנִים עַל אֲבוֹתָם” (מלאכי ג, כג-כד) ישנו מצב שבו הבנים מחזירים את האבות וישנו מצב שבו האבות מחזירים את הבנים. צריך לעשות מעשים של קירוב ע”מ לקרב בין ציבורים בעלי רמות ותפיסות שונות ביהדות, כמובא במאמר ‘הדור’ לרא”ה קוק זצ”ל והדברים נכונים ואמיתיים.

אך צריך להדגיש, שבכל התהליך הזה של דו שיח אחד עם השני אסור לוותר על הדברים העקרוניים שלנו ע"מ שהדו שיח יהיה מוצלח. וע"כ אומר הנביא פסוק אחד קודם לכן: "זָכְרוּ תוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְּחֶרֶב עַל כָּל יִשְׂרָאֵל חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים" (שם נב) ישנם בתורה חוקים ומשפטים גם לעוסקים בקירוב רחוקים.

הגמרא במסכת מ"ק (יז) מבארת את הפסוק הנ"ל כך: "אם דומה הרב למלאך ד', יבקשו תורה מפיו ואם לאו אל יבקשו תורה מפיו". צריך לחפש ולתור אחר הרב הדומה למלאך, גדול הדור אשר עושה רצון ד' ללא מורא ופחד.

יסוד הכינוס הזה, כינוס לאמיתה של תורה, הוא לומר לרב ליאור, לתלמידים, שישנה כאן תורת אמת! יש כאן תורה של גאולה! תורה אמיתית! אנחנו יונקים כאן מתורה של רב שהוא גדול הדור וגיבור ישראל שעומד בחזית ואינו מפחד לא מהפרקליטות ולא מהממשלה אלא אומר את מה שהתורה מחייבת את הרב לאורך כל הדורות – לומר דעת תורה, לומר אמת. הגמרא מביאה במסכת סנהדרין (יט) שינאי המלך היה צריך לבוא לדין. אמר לו שמעון בן שטח: עמוד! אתה מלך אבל אתה צריך לעמוד בבית הדין! אמר לו ינאי המלך אני לא שואל אותך, יש רבנים אחרים. הוא שאל את הרבנים מה דעתכם – הסתכל לימין, נפנה לשמאל, כולם הורידו את עיניהם בקרקע ושתקו. אמר להם שמעון בן שטח: יבוא בעל מחשבות ויפרע מכם. בא גבריאלי והגמרא מספרת מה הוא עשה שם.

כבימים ההם – כן בזמן הזה. ישנם רבנים המרימים את דעת התורה וישנם כאלו המכופפים את הראש בפני הרוחות המנשבות בעולם.

היום, כשהתקשורת רוצה למצוא איזה 'גימיק', היא מחפשת איזה רב'ה, שיאמר כל מיני דעות שאינן דעת תורה, שרחוקות מלהיות דעת תורה. אני מסופק אם ראויים אותם רעבע'ס לנקוט בשיפולי גלימתו של מורנו ורבנו הרב ליאור. זו חוצפה שרבנים באים ואומרים דעת תורה כאשר בכלל עוד לא הגיעו להוראה ברמה הראויה למנהיג ציבור.

לעינינו, מתגלה כאן היסוד של "אתה בחרתנו מכל העמים", של "הן עם לְבָדָד יִשְׁכַּן וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשְׁבּוּ" (במדבר כג, ט), של מה שקראנו השבת בתורה: "וּנְפַלְגּוּ אֲנִי וְעַמִּךְ מִכָּל הָעָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה" (שמות לג, ז). יש עם פלאי,

אומר כאן הרמב"ן, וזה עם ישראל. עם מופלא עם דרך מיוחדת, עם של דורות, עמו של בורא עולם, "ממלכת כהנים וגוי קדוש" ולכן הדרך שלו בעז"ה תנצח, בזה אין ספק.

אומרים לי אנשים: "שנים רבנים שמדברים אחרת והדברים שאתם אומרים זה חילול ד'". **אני רוצה לומר לאותם רבנים: עם ישראל איתנו, כלל ישראל איתנו, בכל מקום; בפתח תקווה, בבת ים, בתל אביב. דעו לכם: העם רוצה לשמוע דברים ברורים. העם רוצה לשמוע את הרב ליאור מדבר. דברים שנאמרים בגבורה, זה קידוש ד'! ההיפך מזה הוא חילול ד' חלילה.**

הגמרא במסכת סנהדרין (קב.) מספרת: "תפשו הקב"ה לירבעם בבגדו ואמר לו: 'חזור בך ואני ואתה ובן ישי נטייל בגן עדן' אמר לו: 'מי בראש?' 'בן ישי בראש' 'אי הכי לא בעינא'". ישנם רבנים המדברים על פתיחות, הסיבה שהם מדברים כך, לענ"ד, היא כדי להבליט את עצמם. כדי שהציבור ישמע אותם. קשה להם לקבל את העובדה שגדול הדור הוא העומד בראש.⁸

צריך לחזור ולהדגיש את מה שמ"ר הרצ"ה קוק זצ"ל היה חוזר ואומר כי 'הפוליטיקה של כלל ישראל היא תורה, היא קדושה'⁹ ע"כ הרבנים מחוייבים לומר את דעתם בכל נושא וקל וחומר בנושא של כלל ישראל.

ישנם רבנים שמסכימים עם דברי הרפיסות, עם הדברים הנמוכים הנשמעים ונראים בטלוויזיה. אחרי אלפיים שנות גלות, עם ישראל רוצה להתרומם, לשמוע דברי גבורה כפי שמשמיע הרב דוב ליאור בגאון, בענוותנות, בצניעות. "במקום שאתה מוצא גבורתו – אתה מוצא ענוותנותו" (ע"פ מגילה לא.). ידע הרב: כל התלמידים הנמצאים כאן באו לחזק את הרב. כמובן, הם רק נציגים. יש עוד מאות ואלפי תלמידי חכמים שמאמינים בדרך של הרב. אנחנו באנו לכאן כי הרגשנו צורך, כי הרגשנו את הצער של הרב מהרדיפות המטופשות, מהחוצפה להעזיז לדמות את הרב לאנשים שעושים דברים נוראים. התלמידים פה הם עם הרב, הרבנים פה עם הרב, כולנו עם הרב. כולנו מאמינים בדרך של הרב, כולנו מחזקים את הרב וכולנו מתפללים שהקב"ה ייתן לרב את

⁸ סימן הדף: קדושה בראש.

⁹ וכן בארץ הצבי עמ' ע"ה: "איננו עוסקים בפוליטיקה במובן הקטן אלא בהלכות קידוש השם".

הכוחות להמשיך להנהיג את הציבור ושהציבור ימשיך לשמוע את דברי הרב. ובעז"ה, אחרי שכל הציבור התאחד וראינו את הכינוס הגדול הזה של תלמידי חכמים ותלמידיהם ותלמידי תלמידיהם ודאי שכולנו נצא מזה מחוזקים.

ולסיום, צריך לדעת: 'אם אין גדיים אין תיישים'. עלינו לגדל דור של תלמידי חכמים גדולים בכל מקצועות התורה ובעלי הסתכלות נכונה על גאולת ישראל, כמו הרב ליאור. לשם כך צריך לשבת שנים רבות בישיבה, לברר את הנושאים החשובים הללו ולהיות מלאים בעוז וענווה, יר"ש ומידות טובות.

נספח

מכתב מרן הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל בקריאה לבחור ברב דוב ליאור לרבה של ירושלים

כ"ט מרחשון התשל"ח

אל כל קהל ישראל בירושלים לידע להודיע ולהודע

הגאון ר' דוב ליאור שליט"א, שר התורה והיראה הטהורה מקדש שם השם יתברך בכל אישיותו הנשגבה ובכל דרכיו לכל ישראל ואורייתא קדישא וארעא קדישא שהיה עשר שנים הרב של קהל-הקודש – הנקרא בשמו של מרן אאמו"ר הרב זצ"ל – כפר-הרוא"ה, והמשיך הרבה בגודל תורתו וחמודות אישיותו הנעלה, וריבוי פעולותיו וחביבותו לכל הסביבה, להגדיל תורה ולהאדירה ולהאחיבה, – הוא המופיע אל רבנותה הרוממה של ירושלים, עיר קודשנו – ותפארתנו.

בברכת השם-יתברך הבוחר בירושלים והבוחר בעמו ישראל באהבה ונותן לו תורתו בברכת שלומו וחוסן עוזו. ממקור הברכות האמורות ומשולשות בתורה, ומשופעות על כל ישראל עמו ונחלתו כולה, המשך אורה וישועה ושמחה אל כל קהל הבוחרים ואל מחמד תפארתנו הנבחר, כדחז"ל "לאוקמי ולאברוי" בסייעתא דמן שמיא, בצפיה למלוא שלמות ישועתנו. בברכה נאמנה מכל לב ונפש

תודתנו נתונה לרב חיים שטיינר שהמציא לידינו את מכתבו של רבנו.